

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta pa 1 gold. 30 kr.

Tečaj IV.

V Ljubljani 15. julija 1864.

List 14.

R e d.

Preden drevce druge zlahtni,
Samo zlahtni sad imá;
Preden tica mladim poje,
Sama lepo peti zna.

Kdor kazati pota hoče,
Sam po njih naj prvi gre;
Kdor učiti hoče druge,
Sam naj prvi razumé.

Jakoslav.

Rejna v zgledih. *)

Kaj more in mora odgoja storiti, koliko ji mora pomagati šola in družina, kako se goji in kako se ne goji, kako goji Bog, svet, življenje, in kako se človek sam goji, — tako in enako se v živih zgledih laže kaže, kakor pa s samimi suhimi vodili. Torej naj bi ti le zgledi kaj veljali:

Neki učitelj je bil navajen dveh izrekov, ki ji je vselej pravil staršem, ko so mu pripeljali kakega otroka v šolo. Prvič je rekel: „Sam ne morem peljati, vi mi morate pomagati!“ Drugič: „In če mi pomagata, pa ne smete nazaj vleči, kedar jaz naprej vlečem.“

Učeni: „Jutri bo solnce ob petih vzhajalo“.

Kmet: „Ni res; jutri bode pozneje prisijalo“.

Učeni: „Jaz vendar bolje vem, kakor vi; kaj se šopirite!“

*) Te mične zgleds smo prestavili iz amerikanskega šolskega časnika „Kath. Schulblatt“, ki ga slavni gosp. Franc Pirc iz Amerike pošilja v Ljubljano.

Kmet: In jaz vem bolje, kakor vi. Ob petih ste vi še v postelji; jaz sem že takrat na polji, in vidim, kako in kedaj pride solnce izza gore.

Učeni: „Mora vzhajati ob petih! Tako je zapisano v moji knjigi“.

Kmet: „Ali so naše visoke gore tudi v vaši knjigi? Vi učeni znate dobro pisati!“

Stari učitelj prišedši v šolo, vidi dečka, ki je ravno zapisal na desko: „Učitelj je oslovski“. Stari učitelj je tiho, vzame kredo, in pristavi k besedi „oslovski“ še besedo: „gonjač“, ter gre potem mirno k svoji mizi in navadno podučuje. — V neki drugi šoli se je tudi tako zgodilo, kjer pa je bil učitelj bolj občutljiv. Preiskoval je to hudobijo na dolgo in široko, in marsikteri nedolžni učenec je bil kaznovan, pravega hudobneža pa vendar ni zvedil; nazadnje je učitelj od jeze zbolel, in ni mogel nekaj dni v šolo. — Kteri iz med teh dveh učiteljev se je modrejše obnašal?

Oče Egidij Jajz je enkrat nekemu hlapcu dal knjižico za plačilo. Hlapec ni zadovoljen s knjižico, in pravi: „Gospod, dajte mi raji eno desetico!“ Jajz mu pusti knjižico, in mu dá zraven še desetico. Dolgo potem pride hlapec zopet k Jajzu, in ta ga vpraša, če ima še tisto knjižico. „Imam jo še“, pravi hlapec, „in sedaj bi je ne dal za sto desetice“. Desetica, ki ste mi jo dali, je že davno šla po svetu; toda knjižice ne dam od sebe dokler bom živ.

Praktična slovensko-nemška gramatika.

(Dalje in konec.)

Popolno pregibanje časovnikov.

Kar se je pred posamesno pri dotičnih vodilih obravnavalo in poočitovalo z mnogimi zgledi, je tukaj vkup zbrano.

Nekdajna nemška slovnica (Sprachlehre) je precej, ko je prišel časovnik na versto, vse od časovnika povedala, kar gre od njega vediti; nove slovnice podajajo in pripovedujejo pa le toliko, kar učenci morejo prebaviti, in poslednjič, ko so se urili z mnogimi zgledi, ponudijo ves nauk ob enem.

Treba je, da si učenci oblike pomagavnih časovnikih po vseh časih in naklonih dobro zapomnijo, sicer je vse njih znanje negotovo, ker toliko vaj vendar ne moremo učencem dati, da